

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

ogłoszenia.

Za jeden wiersz petiowy albo jego miejsce 20 halery... Za jeden wiersz petiowy w rubryce Nadstane 40 halery...

Numer pojedynczy:

we Lwowie: poranny 3 halery, wieczorny 8 halery; na prowincji: poranny 5 halery, wieczorny 10 halery.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie: miesięcznie 2 korony; na prowincji: z jednorazową przesyłką: rocznie 30 K, kwartalnie 7, 50; z dwurazową przesyłką: rocznie 36 K, kwartalnie 9, 50.

Rękopis do Redakcji nie wraca

Adres: „Dziennik Polski“ — Lwów, plac Marjański 1. 7. Telefon Nr. 171.

Mowa marszałka.

Lwów 17 czerwca.

Stosownie do swej zapowiedzi na pierwszym posiedzeniu ostatniej sesji, wygłosił dziś marszałek krajowy programową mowę, w której prócz zakresienia granic — bardzo obszernych — przyszłym debatom izby, poruszył wiele spraw aktualnych, z właściwą mu szerokością i otwartością.

Usprawiedliwiwszy konieczność czynienia wydatków bez uchwalonego przez sejm przewidywanego budżetu i prosząc o udzielenie wydziałowi krajowemu absolutorium, wyraził nadzieję, że sejm uchwałą swoją zechce się zastrzec przeciwko takim niespodziankom na przyszłość, że zaprotęstuje przeciw postępowaniu, które uniemożliwia należyte budżetowanie finansów krajowych.

Kitem, który spoili stronnictwa i bodźcem do pracy, było hasło ekonomiczne, był cały szereg pożądaných przez ludność przedłożeń gospodarczych, a w rezultacie presja wyborców na wybranych. Dziś, kiedy szerokie żądania ekonomiczne znalazły zaspokojenie, nasuwa się pytanie, czy w dalszym ciągu nie nastąpi znowu rozprężenie stosunków; a widmo obstrukcji nie ukazuje się znowu na widowni.

Zdaje mi się, że takie hasło już jest znalezieniem. Wszystkie zdobycze ekonomiczne zmaleją do zera, skoro państwo nie znajdzie dość siły do zawarcia korzystnych traktatów handlowych.

Byby tę siłę wytworzyć, trzeba wrpód rozliczyć się z kochanym sąsiadem, po przyjacielisku co prawda, ale zawsze z kredką w rękę, trzeba więc zawrzeć możliwie korzystną ugodę z Węgrami, a potem wspólnie już zabrać się do traktatów handlowych.

W tym kierunku, zupełnie słusznie żąda marszałek tej ofiarności obywatelskiej, która manifestuje się nie tylko w gotowości do ofiar finansowych — ale w konsekwentnej, programowej i energicznej pracy około wykonania tych pięknych zamiarów.

Słowa te warte osobnej wzmianki — jest bowiem u nas ołtarzności i gotowości wiele, ale i brak wytrwałości i pedantyzmu w wykonaniu. Główne zaś zadanie w przeprowadzeniu tej ustawy przypada komisjom obywatelskim — od ich energii, gorliwości i działalności zależy powodzenie całej sprawy.

Apel marszałka jest tem naturalniejszy, że dla tego przedłożenia wybrano dzień właśnie komisji specjalnej. Można mieć duże nadzieje, że komisja ta znajdzie trochę czasu, ażeby przedyskutować projekt i przedstawić sejmowi konkretne wnioski, w bieżącej sesji sejmowej.

Tego samego ducha obywatelskiego wymaga przeprowadzenie projektu ustawy o opiece nad ubogimi, projektu ważnego, którego urzeczywistnienie odpowie dawno żywym przez społeczeństwo życzeniom.

Donioślejsze znaczenie w mowie marszałka mają te ustępy, które dotyczą polityki kraju na zewnątrz. Bardzo ucieszył nas ustęp, w którym z tego miejsca padły słowa, że ani budowa kanałów, ani kolei nie może być uważana za jakiegoś zwycięstwo, świadczenie lub koncesję — że jest to za ledwie częściowe, choć znaczne spełnienie słusznych życzeń kraju, popartych z należytyim naciskiem przez naszą reprezentację we Wiedniu.

Uznając dobrą wolę rządu w załatwieniu tych licznych spraw, wypowiedział w końcu marszałek radość z powodu tego, że część posłów Indowych wstąpiła do Koła polskiego, to bowiem jest najlepszą odpowiedzią dla wrogich żywiołów, które cieszyły się „początkiem końca Koła polskiego“.

Ten apel do zgody znalazł dobre zaakrąglenie w wspomnieniu uroczystości paskich — o tych dniach spokoju narodowego, opartego na równouprawnieniu — do którego i my polityką naszą nie mało przyczynić się potrafiliśmy. Treść mowy marszałka, mowy poważnej i rozumnej da się ująć w następujące słowa: „Zgoda na wewnątrz — w tem sila na zewnątrz“.

List z Wiednia.

Wiedeń 16 czerwca.

Dnia 30 stycznia br. rozpoczęła się w maku burzy sesja parlamentarna. Z trudem wśród ciągłych protestów, hałałów, a nawet gwałtownych wybuchów do przerwania uchwały zdolano kontyngent rekrutów i wybrać delegację. Nastąpiła przerwa świąteczna, a potem, co za zmiana!

Od połowy marca do 10 czerwca izba poselska przemieniła się jakoby w maszynę do uchwalania ustaw. W tym niedługim czasie załatwiono: ustawę o zniesieniu mytu na drogach rządowych, ustawę o kasach sierocińskich, nowellę należytościową, ustawę o margarynie, podatek krajowy od wódki, dziewięciogodzinny dzień pracy, inwestycje kolejowe na kwotę blisko pół miljarða, ustawę o drogach wodnych i regulacjach rzek, ustawę o kolejach lokalnych, statystykę pracy, ustawę o towarzystwach zarobkowych, budżet prowizoryczny, pierwsze czytanie ustawy kwotowej i cały, długi szereg mniejszych przedłożeń.

Dziś izba dokonawszy tak olbrzymiej pracy, ma przed sobą jesien dla załatwienia się z budżetem, a w zimie wypadnie zająć się ugodą z Węgrami, autonomiczną taryfą cłową, w dalszym zaś rzędzie traktatami handlowymi.

Kitem, który spoili stronnictwa i bodźcem do pracy, było hasło ekonomiczne, był cały szereg pożądaných przez ludność przedłożeń gospodarczych, a w rezultacie presja wyborców na wybranych. Dziś, kiedy szerokie żądania ekonomiczne znalazły zaspokojenie, nasuwa się pytanie, czy w dalszym ciągu nie nastąpi znowu rozprężenie stosunków; a widmo obstrukcji nie ukazuje się znowu na widowni.

Zdaje mi się, że takie hasło już jest znalezieniem. Wszystkie zdobycze ekonomiczne zmaleją do zera, skoro państwo nie znajdzie dość siły do zawarcia korzystnych traktatów handlowych.

Byby tę siłę wytworzyć, trzeba wrpód rozliczyć się z kochanym sąsiadem, po przyjacielisku co prawda, ale zawsze z kredką w rękę, trzeba więc zawrzeć możliwie korzystną ugodę z Węgrami, a potem wspólnie już zabrać się do traktatów handlowych.

W tym kierunku, zupełnie słusznie żąda marszałek tej ofiarności obywatelskiej, która manifestuje się nie tylko w gotowości do ofiar finansowych — ale w konsekwentnej, programowej i energicznej pracy około wykonania tych pięknych zamiarów.

Apel marszałka jest tem naturalniejszy, że dla tego przedłożenia wybrano dzień właśnie komisji specjalnej. Można mieć duże nadzieje, że komisja ta znajdzie trochę czasu, ażeby przedyskutować projekt i przedstawić sejmowi konkretne wnioski, w bieżącej sesji sejmowej.

Tego samego ducha obywatelskiego wymaga przeprowadzenie projektu ustawy o opiece nad ubogimi, projektu ważnego, którego urzeczywistnienie odpowie dawno żywym przez społeczeństwo życzeniom.

Donioślejsze znaczenie w mowie marszałka mają te ustępy, które dotyczą polityki kraju na zewnątrz. Bardzo ucieszył nas ustęp, w którym z tego miejsca padły słowa, że ani budowa kanałów, ani kolei nie może być uważana za jakiegoś zwycięstwo, świadczenie lub koncesję — że jest to za ledwie częściowe, choć znaczne spełnienie słusznych życzeń kraju, popartych z należytyim naciskiem przez naszą reprezentację we Wiedniu.

Uznając dobrą wolę rządu w załatwieniu tych licznych spraw, wypowiedział w końcu marszałek radość z powodu tego, że część posłów Indowych wstąpiła do Koła polskiego, to bowiem jest najlepszą odpowiedzią dla wrogich żywiołów, które cieszyły się „początkiem końca Koła polskiego“.

Ten apel do zgody znalazł dobre zaakrąglenie w wspomnieniu uroczystości paskich — o tych dniach spokoju narodowego, opartego na równouprawnieniu — do którego i my polityką naszą nie mało przyczynić się potrafiliśmy. Treść mowy marszałka, mowy poważnej i rozumnej da się ująć w następujące słowa: „Zgoda na wewnątrz — w tem sila na zewnątrz“.

Cesarz w Pradze.

(Od naszego sp. cjalnego korespondenta.) Praga 14 czerwca.

„Sławność królowa“ osiągnęła dziś szczyt otwarcem nowego mostu cesarza Franciszka na Wellawie, które mówiąc językiem parlamentarnym pod względem „formalnego traktowania rzeczy“ było wrzeczom powodem podróży cesarskiej. Ale tylko „pod względem formalnym“, gdyż polityczna, właściwa przyczyna leży jak na dłoni i ujawnia się zresztą podczas tutejszych dni cesarskich niemal na każdym kroku.

Praga caput regni, jak podniósł znacząco prezydent miasta dr. Srb w powitalnym przemówieniu na dworcu kolejowym jest, że się tak wyrażę, refrenem wszystkich powitań „króla“, wysuniętego wszędzie przed „cesarzem“ na pierwsze miejsce. Odgrzebano stare godło, widniejące na czernialczy murach „radnicy“, na placu staromiejskim, wiążące się dziejowo z odrębnością królestwa czeskiego.

Co do „jedności królestwa“, stwierdzają powyższe zapamiętanie także i czeskie dzienniki, mianowicie Politik, pisząc, że odpowiedź cesarza na mowę dra Srba „sła“ z nią „równoległa“. Zauważyć trzeba, że niemieckie praktyczne dzienniki, a więc klasycy świadkowie podali byli odpowiedź cesarską zaraz bezpośrednio w wydaniach wieczorem z dnia 12 b. m. w innej osnowie, aniżeli najaztury opiewał jej tekst w urzędowym ogłoszeniu.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

Wczorajsze galowe przedstawienie w czeskim narodowym teatrze, gdzie grano po jezdni akcie z Vrchlickiego historycznej komedii „Noc na Karlsztynie“ i opery Dworzaka „Rusalka“, wypadło nadzwyczaj świetnie. Już sami widzowie przedstawiali obraz niezwykłej. Zgromadzone było czoło elity czeskiej.

mego repertoaru. Dziś posiadają Czesi cały szereg własnych kompozytorów, jako to: Dworzaka, Kowarzewicza, Szobora, Roskosznego, Weiza i innych.

Mistrza Dworzaka „Rusalka“ jest operą doskonałą i przelśniłą. W instrumentacji, budzącej podziw, widąc spadkobiercę Beethovena i Handla. Ale stoi on, mimo wysokiej sztuki instrumentacyjnej, na gruncie narodowym, czerpiąc motywy z czeskiej pieśni ludowej. Dlatego opera jego ośniewa artystem zmysły wysoce muzykalnie wykształconych ludzi i porywa swojskością motywów serca swoich, a oryginalnością czaruje obcych. Smetana jest melodyjniejszy, Dworzak pod względem instrumentacji może dziś w Europie najdoskonalszy. Niezawodnie też „Rusalka“ odbędzie tournée po Europie.

Cesarz jest zachwycony przyjęciem, jakiego doznaje w czeskiej stolicy. Oświadczył to wielu osobistościom. Jest wesoły i rozmowny. Przy dzisiejszej uroczystości otwarcia nowego mostu cesarza Franciszka na Wellawie, nie mówił wcale po niemiecku, tylko po czesku. Sam most, arcydzieło budownictwa wodnego, wzbudził podziw cesarza.

— Most ten będzie wieczny — rzekł monarcha do prezydenta miasta — zbudowany jest bowiem z granitu. Wszak tamten most — mówił, wskazując ręką na most Karola („Nepomucki“) — stoi już lat pieszło pięćset, a jest z piaskowca. Czeszy intynerowie — dodał — przynoszą zaszczyt swojemu narodowi.

Tylko pogoda trochę zepsuła się. Wczoraj padał deszcz i było chmurno a wietrzno przez dzień cały. Ucierpiał na tem nieco wspaniale dekoracje miasta. Dziś polepszyło się znacznie, a popołudniu ukazało się nawet słońce.

Luźno oświetlenie miasta ma się podług programu odbyć dopiero w niedzielę, wraz z regatą na Wellawie i ogniami na wszystkich wzgórzach otaczających Pragę, częściowa iluminacja odbywa się co wieczora. Niektóre gmachy i bramy tryumfalne także płoną cudownie w światłach elektrycznych, tamując ruch w mieście, bo wszędzie, gdzie okazale oświetlenie, gromadzi się tłum ciekawych, wzrastający z każdą chwilą.

Dziś była u cesarza deputacja miejska pod wodzą dra Srba, prosząca monarchę, żeby jeden z arcyksiążąt zamieszkał na zamku Hradczynskim. Cesarz przyjął deputację bardzo łaskawie i obiecał, że „przy stosownej sposobności to nastąpi“.

SEJM.

(3 posiedzenie. 6 sesja. VII. period.) Lwów 17 czerwca.

Opatrność widocznie laskawa! Dała nam dzień smutny, chłodny, prawdziwie jesienny, jakby w chęci ułatwienia posłom ich zadania, jakby celem wywołania w nich uczucia, że to nie czas kończących się sianokosów i rozpoczynających się żniw — nie czas wycieczek i wyjazdów na świeże powietrze — ale jesienna, szara doba, przeznaczona do obrabiania „kawalków“ sejmowych.

Pomimo niewłaściwej pory, zebrał się posłowie wcale licznie i grupami, witaając się, rozprawiając głównie na temat, jak długo trwać będzie sesja, względnie, jak będzie jej przebieg. Wśród posłów kilku nowicuzów: Wybranowski, Milewski, Wl. Guiewosz — którzy po raz pierwszy zasiadają na ławach.

Jeden z pierwszych wchodzi na salę J. E. Zaleski, za nim J. E. Jaworski, p. Meciński, dr. Zoll. z drugiej zaś strony grupa posłów wita sędziwego posła Weigla i p. Dworskiego. Posłowie ludowi w komplecie — p. Okuniewski, jak zawsze, elegancki, w czarnym angielskim, Winniczuk i Nowakowski w swych kapotach.

Na lawie rządowej hr. Łoś, obok niego stoi J. E. Piński w zwykłym ubiorze. W kancelarii sejmowej — żadnej zmiany; prowadzi ją dalej uprzejmy rada Antoniewicz, przy pomocy dra Przygodzkiego, sekretarza dra Pisarskiego i p. Neussera. Wśród stosu druków i sprawozdań, w drugim pokoju widąc dyrektora Piotrowskiego, który z niezrównaną cierpliwością spełnia rozmaite prośby nerwowych dziennikarzy i ciekawych posłów.

Na galerjach kilka pań — w loży posłów p. Daszyński. Poniżej marszałka, przy stole sprawozdawców, widniejąc charakterystyczna postać Henryka Rewakowicza, który od czasu do czasu, przy pomocy swej łupy, robi przegląd posłów, rzucając tu i ówdzie dowcipną uwagę. Obok niego dr. Adam, Poliński (junior), który skrzętnie zapisują każde słowo rzucone w tej wysokiej izbie. Oby w tej sesji mieli szczęście i notowali same rozumne i potrzebne słowa!

Ale brakuje wielu — wielu! Przedewszystkiem nie widąc jaśniejszej dobrocią — świętością niemal, twarzy śp. w. wicza — starzy bywalcy sejmowi spozstrzegają od razu brak charakterystycznej postaci ś. p. Emila Torosiewicza, w szeregach lewicy ubył

dr. Goldman, jeden z najdzielniejszych pracowników i opuszczone jest miejsce, gdzie stało krzesło p. Soleskiego.

Godzina 11 m. 45 marszałek wstępuje na trybunę. Zawiadomiwszy o patencie cesarskim zwołującym sejm — przemówił.

Mowa marszałka.

Wysoki sejmie! Przedewszystkiem z ubolewaniem stwierdzam, że z końcem marca br., w którym to czasie skończyło się uchwalone przez wys. sejm prowizorium budżetowe, znalazł się wydział krajowy bez upoważnienia do poboru dodatków do podatków i bez upoważnienia czynienia wydatków. Licząc się z faktem bezwarunkowej konieczności, udał się wydział krajowy do rządu o wyjednanie rozporządzenia cesarskiego, upoważniającego władzę skarbowe do pobierania dodatków na następny kwartał w tej samej wysokości, jaką sejm na pierwszy kwartał uchwałił. Wydatki zaś czynił wydział krajowy pod własną odpowiedzialnością w granicach budżetu z roku ubiegłego i przedkłada dziś wys. sejm. wniosek, by uznać za chciwał postępowanie wydziału krajowego za usprawiedliwione przymusowym położeniem. Zarazem jednak nie wątpię, iż wys. sejm uchwałą swoją zastrzeżę się zechce, by w przyszłości wydział krajowy w podobne przymusowe położenie stawianym nie był.

Zagajając pierwsze posiedzenie obecnej sesji sejmowej, zastrzegłem sobie, że gdy się na właściwą sesję sejmową zejdziemy, omówię w kilku słowach program prac sejmowych tej ostatniej sesji; dziś stało się to tem bardziej konieczne, gdyż z jednej strony podstawy preliminarza na r. 1901 uleży musiał zasadniczej zmianie, z drugiej zaś strony niejedno z tego, co przed kilku miesiącami było postulatem sejm, stało się dziś faktem dokonanym.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia wskazuje już na pierwszy rzut oka, że materiał dla prac sejmowych przygotowany, jest obfity i różnorodny; dotyka wszystkich niemal gałęzi administracji krajowej i wielu dziedzin ustawodawstwa do sejm należącego.

Wymieniam tu ustawę lasową, ustawę o tępieniu myszy polnych, ustawę o zalesieniu ochronnem, ustawę o sadzeniu i ochronie drzew przy drogach publicznych, ustawę o tworzeniu włości rentowych.

Na tę ostatnią zwracano szczególną uwagę wys. sejm i polecam ją z całą usilnością życzielnemu ocenieniu i dodatniemu załatwieniu wys. izby.

Pragniemy przez wniesienie tej ustawy zrobić pierwszy i ważny krok w dziedzinie ustaw agrarnych, chcemy przez nią stworzyć, względnie podnieść i utrzymać zdrowy ekonomicznie stan włościński; chcemy, jako środków do tego celu wiodących, użyć kredytu rentowego na odmienny sposób opartego obok opieki i pomocy obywatelskiej; opieramy się na zasadzie niepodzielności włości rentowych na czas trwania pożyczek rentowych, a bez zmiany przepisów dziedziczenia; a wychodząc z zapamiętania, że założenie i cel stworzenia włości rentowych odpowiada nietylko potrzebom i interesom jednostek, włość rentową nabywających, lecz leży także w ogólnym interesie kraju, proponujemy, by koszt administracyjny z całą akcją połączone, obciążały nie dłużnika, lecz kraj cały.

Wiem, że przeprowadzenie tej ustawy łatwe nie jest, bo oparta ona być musi na działaniu obywatelskim komisji rentowych, ale pozwólcie panowie, że powtórzę to, co już kilkakrotnie w innej formie i przy innej sposobności wypowiedziałem, że samorząd bez gorliwości, działalności i ofiarności jednostek pomyśleć się wcale nie da.

Przedkładamy nadto projekt ustawy o uregulowaniu opieki nad ubogimi i projekt ustawy w sprawie pośrednictwa pracy, które otwierają nowe pole działania dla działalności obywatelskiej, dają możliwość, by w nich schodły się i skupiali coraz bardziej wszelkie strasze życia i działania publicznego, ale, jak z natury rzeczy wynika, wkładają na te ciała i pewne obowiązki i pewne ciężary.

Po rusku: Nawet w razie, gdyby wysoki sejm w bieżącej sesji sejmowej projektów tych dwu ustaw dla braku czasu uchwałić nie mógł, sądzę, że już omówienie podstaw, na których te projekty są oparte, będzie ważnym krokiem naprzód i umożliwi w przyszłości pomyślnie załatwienie obu tych spraw, które mają dla stosunków krajowych pierwszorzędne znaczenie i doniosłość.

Po polsku: W obu powyższych ustawach występuje znowu w sposób jasrawy konieczność ustawy gminnej, obejmującej wszystkich, którzy w pewnej miejscowości mieszkają. Wydział krajowy wobec kończącej się sesji sejmowej poprzestać musiał na przygotowaniu nowych ważnych i cennych materiałów dla reformy ustawy gminnej, których część znajduje się w publikacji biura statystycznego.

W projekcie do preliminarza na rok 1901 przedłożonym w grudniu, preliminował wydział krajowy 80% z podatku konsumcyjnego od wódki, na podstawie uchwalonej wówczas ustawy krajowej, a zarazem wniosł znizenie dodatków krajowych o 5 ct. Wskutek uchwalonej obecnie ustawy państwowej o podatku konsumcyjnym od wódki, która wchodzi w życie 1 września b. r., wynosić będzie dochód z dodatków konsumcyjnych na rok 1901 w ogóle o dwa miliony koron mniej, niż preliminował wydział krajowy w pierwotnym swym projekcie; pomimo to wydział krajowy stosując

Nowość

dla amatorów kwiatów!!

Salon kwiatów F. W. STARCKA Synowie plac Marjański 1. 6, we Lwowie.

Z dniem 1 Czerwca 1901 r. Abonament miesięczny na codzienne dostarczanie

Róż, Gwóźdźków i Tuberoz

do butonierek, lub w formie wiązanki przesyłanej

579

Za przykładem

Warszawy i większych miast stołecznych.

się ściśle do polecenia wys. sejmu, by dodatki na rok 1901 obniżyły o 5 ct., jeżeli w tym roku ustawa o podatku konsumcyjnym wejdzie w życie, nie zmienić pierwotnych swych wniosków co do pobierania się mającej stopy dodatków do podatków, lecz zarazem dla uzyskania potrzebnego pokrycia proponuje zaciągnięcie pożyczki bieżącej 2 milionów koron w gotówiznie, splacalnej w następnych trzech latach.

Już w roku następnym będzie dochód z podatku konsumcyjnego od wódki wyższy 3 miliony koron prawie; gdy jednak w roku bieżącym musimy zaciągnąć pożyczkę 2 milionów koron, co jako zupełnie wyjątkowe pokrycie uważać należy, a tem samem w r. 1902 odpadnie, przeto w budżecie na rok 1902. biorąc za podstawę tegoroczną, niższą stopę dodatków do podatków, będzie miał fundusz krajowy w dochodach około miliona koron więcej, niż w roku bieżącym, z którego jednak wyższego dochodu będzie trzeba spłacić część pożyczki, w tym roku zaciągniętej.

Nie chcąc dzisiaj w niczem przesądzać wniosków finansowych przyszłego wydziału krajowego i uchwał przyszłego sejmu; wydaje mi się jednak niezbędnym, by zrobić różnicę między tymi działaniami, gdzie wzrost wydatków jest konieczny, jeżeli nie mamy się cofać wstecz w rozwoju kulturalnym i ekonomicznym kraju, a tymi, które, jakkolwiek pożyteczne i pożądane, odcroczyć się jednak dadzą.

Jeżeli jednak we wszystkich działach gospodarstwa krajowego z równą siłą i bezwzględnością żądania do funduszu krajowego stawiane będą, jeżeli zaspokojenie każdej, choćby słusznej potrzeby, badane będzie ze stanowiska tylko tej właśnie potrzeby, bez żadnego względu na całość, jeżeli wys. sejm tym, w najszlachetniejszej myśli stawianym żądaniem oprzeć się nie potrafi, wtedy w bardzo niedalekim czasie staniemy znowu wobec konieczności podwyższenia dodatków do podatków.

Macie panowie w tej chwili już przed sobą sumaryczne zestawienie wyników cyfrowych wydatków i dochodów funduszu krajowego za rok 1900, na podstawie gotowego już zamknięcia rachunkowego.

Zarządzeniem podanie do wiadomości panów tych cyfr już dzisiaj, by one służyły także do ocenienia całości finansowego położenia kraju, a zwracam uwagę tylko na jedną cyfrę, a mianowicie, że przekroczenie wydatków w rubr. III, „koszta leczenia“, wynosi 320 000 koron.

Jest to właśnie ten dział, w którym, jak powszechnie wiadomo, dopuszczając się miał wydział krajowy oszczędności, z oduczeniem graniczącej.

Z zadoleniem stwierdzić należy, że w sprawie regulacji rzek uchwalona ustawa państwowa czyni zadość wyrażonemu tylokrotnie życzeniu sejmu i kraju. Sądząc, że jest obowiązkiem każdego z nas, aby wyrazić i bez zastrzeżeń, ale zarazem domagać się, by to, co ustawodawca jest zapewnione, zostało też spiesznie, rozumnie i z uwzględnieniem wszelkich interesów krajowych wykonane.

Niezależnie pozostaje sposób, w jaki kraj pokryć ma 40% kosztów regulacji rzek karpacczych. Moje osobiste zdanie w tej mierze wypowiedziałem, zagajając obecną sesję sejmową i dziś jeszcze sądzę, że myśl wówczas wypowiedziana porzucona być nie powinna, w każdym jednak razie uważam za rzecz niemożliwą, by wazkiście kosztła, z regulacji rzek karpacczych na kraj przypadające, pokryte być mogły w latach następnych w granicach normalnego budżetu.

Przedwczesnym byłoby jeszcze dzisiaj mówić o sposobie, w jaki kraj pokryć może udział swój w kosztach budowy kanałów; a jeżeli w ocenieniu doniosłości i pożyteczności akcji budowy kanałów rozmaite były zdania, to jednak pamiętać musimy, że była ona oparta na stanowczej woli i uchwał Sejmu, a dziś wobec uchwalonej ustawy, j-dna nas tylko myśl przejmować powinna, by akcją budowy przyspieszyć i strzedz interesów kraju w każdym szczególe jej przeprowadzenia.

Jest tu dla nas wszystkich jeszcze szerokie pole do działania.

Uchwalone ustawy o funduszu inwestycyjnym i o kolejach lokalnych, zapewniają znaczny postęp w dziele kolejojem, a o ile chodzi o koleje lokalne, zapewniają wszystko to, czego w granicach naszego funduszu kolejowego w tej chwili domagać się możemy.

Tych wyników w udziale regulacji rzek, budowy kanałów i kolei nie uważa kraj ani za koncesje, ani za zwycięstwo, ani za świadczące o zwycięstwie strony, bo żadnego świadczenia od nikogo nie domagaliśmy się, lecz za częściowe, choć znaczne spełnienie słusznych życzeń kraju, popartych przez naszych reprezentantów z tą stanowczością i siłą, jakie daje obrona słusznej i dobrej sprawy i poparcie całego kraju.

W tej myśli witamy te rezultaty z zadoleniem, a to tem bardziej, że ich nie zawdzięczamy ani groźbom, ani presji, ani pozornej opozycji, lecz rozumnemu i umiarkowanemu działaniu, opartemu na naszej tradycyjnej polityce, która stara się zawsze połączyć dobro i interes kraju z interesem i potrzebami państwa.

Kraj uznaje też dobrą wolę i życzliwość rządu w uwzględnieniu interesów kraju i liczy na nią w przeprowadzeniu tego, co ustawodawca zapewnione zostało.

Nie mogę na koniec z otuchą nie wspomnieć, że po dość licznych, a bardzo bolesnych objawach rozdzielenia się jedności narodowej i solidarności naszych reprezentantów w Wiedniu, nastąpił fakt, który jest za świeży, by o jego skutkach i następstwach już dziś mówić.

Ale z otuchą i zadowoleniem stwierdzić można, że nastąpił zwrot stanowczy i przewidziane nadzieje tych, którzy sądzili, że to już początek końca jednego, solidarnego Kola polskiego w Wiedniu. Dziś wolno mieć już nadzieję, że przedź lub później, przy tej lub owej sposobności znajdują się w Kole solidarnem wszyscy nasi reprezentanci, którzy stoją na gruncie narodowym.

Wyrazić to życzenie panowie, to za mało; sądzę, że jest obowiązkiem nas wszystkich, nie tylko tego pragnąć, ale i nie czynić nic, co interesem narodowym nie służy, a spełnienie tego życzenia utrudnić lub opóźnić mogło.

W ostatnich latach przy każdej niemal sposobności, omawiając sprawy krajowe, myśli nasza obejmowała musiała i sprawy państwa, z którego losami jesteśmy złączeni — i dziś jest nie inaczej; ale myśl to pogodniejsza i otuchy pełna.

Myśli nasze w ostatnich dniach dały ku złotej Przadzie z życzeniem, by te kilkudniowe dni świąteczne, dni pokoju, były zadatkami i zaraniem spokoju narodowego na równoprawieniu opartej i dalszego jeszcze świetniejszego rozkwitu tego pięknego i patriotycznego królestwa.

Ale myśl nasza bieży przedewszystkiem do naszego najmilszego cesarza i króla (postawie powstają z swych miejsc), którego otaczać pragniemy w zlej i dobrej dobie, jego ojcowskie serce po tylu chwilach ciężkich i przykrych, raduje się z pewnością w tej chwili widokiem kochających go i w tej miłości zgodnych ludów.

W tej myśli sejm przesyła swemu najmilszemu cesarzowi i królowi wyrazy najgłębszej czci, miłości i wdzięczności w radośnym okrzyku: Najmilszemu cesarzowi i królowi nasz Franciszek Józef I. niech żyje! (Leba powtarza ten okrzyk trzykrotnie.)

Zywnymi okłaskami przyjmowano tę mowę, zwłaszcza w tych ustępach, w których marszałek konstatawał późne i niedogodne zwolnienie sejmu, przedstawiał obszerny program pracy, przygotowany przez wydział krajowy, gdy mówił o należytym krajowi ze strony rządu opiece i o rozumnej, spokojnej, a energicznej polityce Kola polskiego. Przemówienie marszałka o wstąpieniu Stojałowczyków do Kola, z wyrażeniem nadziei co do powodów, przyjęło również oklaskami.

Po trzykrotnym powtórzeniu okrzyku na cześć cesarza, przemówił marszałek, jak następuje: Znowu długi szereg bolesnych strat, (posłowie powstają z miejsc), jakimiś poniesi od ostatniego naszego zabrania. Przedewszystkiem ósme z kolei w bieżącym sześcioleciu książę kościół, którego Bóg do swej chwaly powołał, ks. Izaak Mikołaj Isakowicz, arcybiskup ormiański. Anielskiej dobroci i łagodności, przedziwnej wymowy z serca płynącej i do serc trafiającej. Gorący patriota, który dał się z całym narodem wszystkim chwilę radosne i bolesne, podnosił i uświetniał pierwsze, pocieszał, łagodził i uspokajał w chwilach boleści. Wywierał wpływ potężny, który zawdzięczał swym chrześcijańskim cnotom i urokowi swej miłości, dobroci i wyrozumiałości. Kochany przez wszystkich, miał tylko jedną myśl: służyć Bgu. Ojczyźnie i bliźnim; i my dziś przyłączamy się do tych licznych wyrazów czci, holdu i miłości, jakie ze wszystkich stron na jego grobie składano i jego pamięć czczono, a protokoły naszych obrad zachowują na wieczne czasy tych uczuć wyraz.

Emil Torosiewicz, długoletni poseł sejmowy, człowiek gorącego serca, zawsze do usług publicznych gotowy, w wypowiedzianiu swego zdania stanowiący i otwarty, stał też przez wielu kochany, a przez wszystkich, nawet i tych, którzy jego zapatrywań nie podzielali, szanowany i ceniony.

Dr. Bernard Goldman, poseł m. Lwowa od 26 października 1876, gorący patriota, doskonały mówca, poseł niezwykłej pracowitości, wyborny znawca budżetu krajowego, jako długoletni sprawozdawca zamknięć rachunkowych, oddał znakomite usługi pod względem uporządkowania sposobu przedkładania rachunków, ale przedewszystkiem człowiek, który życie swoje poświęcił, aby swych wyznawców zespolić z nami na gruncie narodowym.

Józef Soleski, poseł m. Lwowa, w ostatnich trzech sesjach, człowiek stałych przekonań i wielkiego hartu duszy, doskonały znawca stosunków szkolnych, pomimo nadwagiłowego zdrowia poświęcał się z zapalem sprawom publicznym.

Wys. sejm przez powstanie oddał już cześć pamięci wszystkich tych naszych kolegów, którym zachowamy zawsze serdeczną pamięć, co zamieścić proszę w protokole dzisiejszego posiedzenia.

Urlopy. Następnie zawiadomili marszałek o krótkich urlopach; izba udzieliła dłuższych urlopów pp. Krasickiemu i Szeliskiemu. Ks. biskup Pelczar i hr. Tarnowski zawiadomili, że z powodu złego stanu zdrowia, udziału w obradach brać nie mogą.

Sciganie posłów. Następnie odczytano pismo sądu w Cieszyźnie, domagające się wydania ks. Stojałowskiego. Odesłano do komisji prawniczej; toż samo stało się z odeszłym sądu stryjskiego, który douga się wydania p. Oleśnickiego, na skargę rady sądowego p. Kocowskiego. (Dyskusja formalna.) Sekretarz p. Urbańki odczytał spis petycji.

Włości rentowe. Z kolei odesłano 37 przedłożeń Wydziału krajowego do odpowiednich komisji. Przy punkcie 38 wyraził ks. Stojałowski życzenie, aby komisja rentowa była godziwie złożona i aby komisję tę złożył ten sam duch ohywałski jaki spowodował Wydział krajowy do opracowania i przedłożenia tej ustawy. W tem da się nowy dowód, że są tereny wspólne pracy. P. Średniawski domaga się, ażeby komisja składała się z 15 członków. P. Okuniawski domaga się, aby komisja była wybrana sekcjami (?) i aby Rusini byli w niej reprezentowani. Referent Onyszkiewicz zgodził się. Wniosek przyjęto — komisja dla włości rentowych składać się będzie z 15 członków.

Uzasadnienie wniosków. Po odesłaniu reszty przedłożeń Wydziału do komisji uzasadniał swe wnioski pp. Merunowicz w sprawie dróg wodnych — p. Styła w sprawie badań geologicznych. Pierwszy wniosek odesłano do komisji wodnej, drugi do komisji górniczej. Na życzenie p. Wójcika, wniosek jego został na razie usunięty z porządku dziennego.

Koncesje mytnicze. Z kolei uchwalono cały szereg (15) koncesyj mytniczych, względnie zezwolenie gminom na pobór opłat konsumcyjnych.

Zamknięcie posiedzenia. Po wyczerpaniu porządku dziennego przystąpiono do odczytania wniosków.

Koniec posiedzenia o godzinie 12 min. 45. Następnego dnia w wtorek o godz. 10 rano.

Kronika sejmowa. Interpelacje wnieśli pp.: Rotter i tow. w sprawie aresztów. P. Wójcika podczas wyborów do rady p. w Wieliczce. P. Romanowicz i tow. w sprawie aresztowania red. Henryka Rewakowicza w Starym Samborze w czasie wyborów do rady państwa, tudzież w sprawie rewizji, dokonanej przez żandarmarę u wójta w Bystrem, gdzie skonfiskowano protesty włościan przeciw budowie kolei Nowy Targ-Suchahora.

Wnioski. P. Barwiński postawił wniosek o założenie gimnazjum ruskiego w Stanisławowie. Wniosek ten będzie umieszczony na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia.

Intermezzo. Posel do rady państwa, I. Daszyński, był wczoraj w sejmie i kazał się portjery zaprowadzić do loży posłów wiedeńskich. Portjery powiedział mu z ukłonem: „Wiem już wiem“ — i zaprowadził go do loży, przeznaczony dla członków izby panów. P. Daszyński nie przecezuwając, gdzie się znajduje — najspokojniej usiadł, co w izbie wywołało żywą wesołość. A może ten wypadek jest „muzyką przyszłości“? Kto wie, mogą być i takie czasy, w których p. Daszyński znajdzie się na swoim miejscu tam, gdzie dziś posiadał go przypadek.

Dzisiejsze posiedzenie sejmu zaczęło się pod dobrą wróżbą. Ustęp mowy marszałka o potrzebie zjednoczenia sił do wspólnej pracy, o potrzebie unikania tego, co drażni — wywołał powszechne zaдовоlenie. W izbie powiał jakiś duch doboru, duch pokoju — oby w niej pozostał, oby wzajemna wyrozumiałość, spokój w traktowaniu drażliwych spraw, przyczynił się do wzmocnienia, którego społeczne życie nasze tak bardzo potrzebuje. W każdym razie jest już dziś pewna uzasadniona nadzieja, że sesja ta, acz krótka, nie będzie bezowocną!

KRONIKA.

Lwów 17 czerwca.

Wiadomości osobiste. Prezydent wyższ. sądu kraj., dr. Tchorznicki, wyjechał na wizytację sądu w Sucezawie. Kierownictwo apelacji objął wiceprezydent dr. Dylewski.

Pp. Tolloczek i Leszek Wiśniewski, zrezygnowali z godności likwidatorów b. galicyjskiego Banku kredytowego.

Prof. dr. Wachholz w Krakowie, mianowany został członkiem zagranicznym Towarzystwa sądowo-lekarskiego w nowym Jorku.

W Wiedniu zmarł naczelny redaktor urzędowej Wiener Ztg., Oskar Tauber.

Na obecną sesję s-jmową przesłał zarząd krajowego Towarzystwa nauczycieli ludowych, za pośrednictwem posła dra Bernadzikowskiego, kilka petycji, między nimi: 1. o ustawowe określenie charakteru służbowego nauczycieli ludowych; 2. o uregulowanie poborów nauczycieli; 3. o zniesienie lat służby do 30.

Wielki raut odbędzie się w salonnach marszałka krajowego w dniu odsłonięcia pomnika Agnora Goluchońskiego, tj. 27 bm. Na rautcie tym śpiewać będzie panna Bohus, p. Myszyga i koncertować będzie orkiestra teatralna pod batułą p. Spettnera.

Z Kasyna miejskiego. Na posiedzeniu wydziału dnia 10 b. m. wylosowano następujące listy dłużne, a mianowicie: nr. 135, 330, 401, 532 i 921.

Walne zgromadzenie członków towarzystwa św. Józefa z Armatami odbędzie się w środę dnia 19 b. m. o godzinie 5-tej w wielkiej sali ratuszowej.

Fasada strażnicy ogniowej we Lwowie, oraz części architektoniczna, wykonane zostały wedle szczegółów opracowanych przez p. Michała Luteckiego, adjunkta miejskiego urzędu budowniczego.

Posiedzenie naukowe polskiego towarzystwa przyrodników im. Kopernika odbędzie się we wtorek dnia 18 czerwca b. m. o godzinie 6-tej wieczorem, w sali wykładowej instytutu chemicznego.

Kiermasz kostiumowy, urządzony w niedzielę na Strzelnicy m. przez Kolo im. A. Asnyka Tow. odwytu ludowej, był właśnie w pełnym rozkwicie, gdy nagle przetrwała gwałtowna ulewa za bawę. W lot musiano przesuwać stoliki, a zebrana publiczność skryła się przed nawalnym deszczem. Znikły malownicze stroje krakowskie, ruskie, cygańskie i fantastyczne kostjomy. Po ustaniu deszczu przystąpiono do p. zetargu poz stałych z alfabetonu fantów i przeznaczone pierwotnie na cele tomboli. Jakkolwiek ulewa przeszkodziła wykonaniu uroczonoego programu, a alfabeton, tombola i inne źródła dochodu nie dopisały, względnie nie doszły wcale do skutku osiągnął ruchliwy komitet w każdym razie zwycięstwo na cele szkoły ludowej.

Śmierć w przepaści. Z Zakopanego donosi nam dnia 15 bm. nasz korespondent: Straszny wypadek poruszył dziś całe Zakopane. Siedemnastoletni uczeń gimnazjalny z Litwy syn zamożnego ohywałtela ziemskiego, Olgierd Januszewicz, wyszedł wczoraj popołudniu bez przewodnika, tylko w towarzystwie braci brzoźniaków, na Giewont, spadzł ze stromej skały w przepaść i zabił się. Około godz. 11 w nocy lekarz klimatyki, dr. Janiszewski, wyrucił na miejsce fatalnego wypadku w towarzystwie górali. Noc utrudniała ogrocznie już i bez tego uciążliwą drogę, tak, że mimo frsownego marszu wyprawą przybyła na miejsce, wskazane przez braci brzoźniaków. Około godziny 1 Januszewicz wiał w przepaści, głowa na dół, zacementy nogami o krzaczek. Pokazało się jednak, że o wydobyty go bez haków mowy nie ma, tem bardziej, że pierwszy lepszy n. e. ostroży ruch, mógł go strącić na dno otchłani. Posłano więc do Zakopanego po haki i dopiero przy ich pomocy wydobyto nad ranem — zasłyżkę zwłoki. Mógł nieszczęśliwego obryzgał skałę. Smutny kondukt przyniósł ciało młodzieńca do Zakopanego już w dzień i złożył je w kościecy.

W jesieni zeszłego roku spadła również z Giewontu panna Dąbska z Królestwa, znalezione ją jednak tylko silnie pokaleczoną i nieprzytomną w przepaści, w której przeleżała aż do śmierci. Panna Dąbska po dwumiesięcznym leczeniu się w szpitalu zakopańskim, wyzdrowiała. Na Giewont wybrała się także bez przewodnika.

Dyrekcja kolejowa w Czerniowcach. W sprawie tego, pokutującego Marka po piekie, albo inaczej: piątego kola u wozu, dowiaduje się Kurjer Stanisławowski co następuje: Powstać mająca wskutek uchwały państwowej rady kolejowej nowa dyrekcja kolejowa w Czerniowcach, kreowana będzie dopiero po wybudowaniu bukowińskich kolei lokalnych i ograniczona będzie tylko na linie kolejowej na Bukowinie. Uchwała państwowej rady kolejowej, może jednak wejść w życie dopiero po zgodze-

niu się ministerstwa wojny, które utworzeniu nowej dyrekcji nie jest przychylnie — ma rację.

Uciekinierzy pojmani. Z Kolomyi donoszą nam w znaney sprawie ucieczki z więzienia mordercy Naduraka i dwóch jego towarzyszy: Zguba się znalazła. Zbiegli więźniowie byli o tyle niemądrymi, że uciekali razem. Gdy wczoraj po południu skryli się w łanie żyta w Chlebicyźnie leśnym (obok stacji kolejowej Holosków), zobaczył ich mały pastuszek i dał znać ludziom, okupującym kartofle. Ci obstarpi uciekinierów i schwycili ich, a gdy ci poczęli stawiać opór, zbili ich na kwasne jabłko. Pokaleczonych odstawiono dziś rano do tutejszego więzienia, gdzie im lekarz więzienny opatrzył rany. Rozprawa Naduraka i towarzyszy o zbrodni morderstwa na rodzinie karcmarza w Zaluczu i o kradzieże, która miała się odbyć w zeszły piątek, odcrozoną została na 20 b. m.

Z gabinetu sztuk pięknych i starożytności w Kijowie, skradziono w tych dniach złotą monetę olwiską, ocenianą jako unikat na sumę 1.500 rubli. Na monetcie tej, mającej średnicy 1 1/2 centymetrów, wyobrazony jest z jednej strony biust Demetry, zwrócony w lewo, a z drugiej strony — jastrząb, czy też orzeł z podniesionemi skrzydłami stojący na delfinie, z głową odwróconą. Na tejże stronie są litery, odróżniające ją od podobnej monety, znajdującej się w gabinecie paryskim.

Korespondencja redakcji. Grono pob. niewiast w Buczaczu. Korespondency nie podpisanych nazwiskiem autora z dokładnym podaniem adresu — z zasady nie zamieszczamy.

Z kraju.

Zółkiew. (Przed wyborem burmistrza). Wybór polowy reprezentacji miejskiej przeprowadzony w roku 1897, który wskutek wniesionej protestu nie urosł jeszcze w moc prawa, został ponos narazicie zatwierdzony. Po ukończeniu się tedy rady gminnej nastąpi wybór burmistrza. Nasuwa się przeto aktualne pytanie, komu właściwie przypadnie w udziale fakt przydziałny w gminie miasta Zółkiew. Podczas gdy jedni, którym wygodnie jest stanem obecnym (uwzględniając za interregnum), pragnęliby widzieć u steru miejscowej nawy autonomicznej dotychczasowego burmistrza dra Maciulskiego, to znowu stronnictwo drugie, liczebnie silne, na godność tę fortynie byłego burmistrza p. Eugenjusza Rozwadowskiego. Od kilku już lat miasto nasze nie postąpiło niestety o żłwi nawet krok naprzód, a że się ono nie podnosi wcale i niedotrzymuje kroku rozwojowi niejednego z 30 miast galicyjskich, objętych tą samą ustawą, dowodzi tego choćby najnowszym, nader znamienitym spis ludności. Za rządów poprzedniego burmistrza, miasto wybudowało koszar dla wojska i postarło się o ulokowanie tu całego pułku konnicy, otrzymało chodniki nowe z płyt trembowlskich i t. d. Obecnie zaś powstała stagnacja i zapanował zastój w całym tego słowa znaczeniu. Wierzymy bardzo, że p. m. cenecenas Maciulski najlepszymi ożywiony jest chęćmi, służyć sprawie publicznej, a w szczególności dobru miasta, lecz czy chceci same wystarczają, pytanie to zostawiam otwartem, a powiem tylko, że dla naczelnika gminy nieodzownym jest przymiotem energia i zmysł orientacyjny i duch przedsiębiorczy. Zalety powyższe przydałyby się wyborze naszemu burmistrzowi, bo miasto, nie rozwijając się należycie, cofa się tem samem wstecz, co dla mieszkających nie jest z korzyścią połączone. Taki n. p. zamek zółkiewski, stanowiący pamiątkę narodową, drogą sercu każdego Polaka, nie restaurowany od lat dziesiątek, przedstawia dziś godny ubolewania obraz zniszczenia i niezadługo pozostanie żęć, przy dalszym trwaniu dzisiejszej gospodarki, wielka kupa gruzów. A przecież obowiązekiem jest reprezentantów miasta starać się przynajmniej zapobiedz temu. Rzeczą więc będzie ciekawą i niezmiernie wagi, kogo ojcowie gminy obiorą w chwili stanowiącej zwierzchnikiem miasta.

Otwarcie wielkiej pływalni w Zakładzie kąpielowym św. Anny (ulica Akademicka l. 10) nastąpiło dziś o godz. 6 rano. Kąpiel w basenie wraz z bieżnią kosztuje 25 ct. w abonamencie tylko 20 ct.

Colosseum Thorna. Od 16 czerwca najwspanialszy z wszystkich dotychczasowych programów, największy sukces roku 1901. Les Alex. Carangeot, najświetniejszy tanecznik świata i wyznawca t. n. Tourbillon. Goleman, słynna trefura psów i kotów. Adela Moraw, diva subretkowa z c. k. uprzyw. teatru na Josefstadt w Wiedniu. Pietro Baszljari, fenomen wokalu. The Goettlers, najświetniejsi komicy ekscytrey. Lina Goltz, subretka teatru Hanza w Hamburgu. Trupa Bersini, niezrównani akrobaci na toczących się kulach. Mercedes, dno fantastyczne. The 5 Brothers, Williams, fenomenalni akwibaryści. Codziennie o godzinie 8-mej wieczorem wspaniałe przedstawienie. Co niedzieli i święta dwa przedstawienia. Co piątku High-Life. — Bilety wczesniej są do nabycia w biurze dzienników p. Ploha, ulica Karola Ludwika l. 9

W niedzielę padał deszcz; tor nieco nadmokły. I. bieg. Nagroda miasta Krakowa. Bieg z płotami Handicap. Panowie jeżdżą. Nagroda honorowa i 2000 koron, z których 1500 kor. drugiemu, 200 koron trzeciemu koniowi. Nagroda honorowa jeźdźców zwycięzcy. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 2800 m. Na 13 koni startowały 4. 1) 66 1/2. P. Wlad. Schindler, 4 l. gn. kl. Gayette. 2) 66. P. Kaz Ostoja Ostaszewskiego, 4 l. gn. og. Dreyfuss. 3) 74. P. Kasp. Heist, 4 l. gn. og. Boheme. Totalizator płać za 10 kor. 15 kor.

II. Nagroda Wandy 1800 kor. z których 1500 kor., zwycięzcy 300 kor., drugiemu koniowi. Dla 2-letnich ogierów i klaczy wychowanych w Galicji, Bukowinie, Królestwie Pol. albo Rosji. Meta 1000 metrów. Na 6 koni biegalo 5. 1) 54 1/2. P. Stan. Ostoja Ostaszewskiego, gn. kl. „Co ci do tego“. 2) 54 1/2. Hr. Stan. Siemińskiego, gn. kl. „Tim a“. Jechał amer. dżokej Ross, tegoż gniada klacz „Elle se gobe“. Totalizator za 10 kor. 20 kor., za 100 kor. 208 kor.

III. Nagroda reursu Handicap. 2000 k., z których 1.600 k. zwycięzcy, 400 k. drugiemu koniowi. Dla 3-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Zwycięzca biegu w latach 1900 albo 1901, wartości najmniej 4000 k., jakoteż konie, które w tych latach ogółem 8000 k. wygrały, są wykluczone. Meta 1.600 m. Na 18 koni biegle 6. 1. 52 kl., Ant. Dreher, 4 l. gn. kl. Marchioness, (Jones ameryk. dżokej), 2. 45 kg. Mr. Redgery, 3 l. gn. kl. Alfalfa, 3. 54 k., nadp. J. Folberth (3 p. ul.), 4 l. gn. kl. Fragile. Totalizator za 10 k. 19 k.

IV. Nagroda dyrektora 6000 k., z których 5.600 k. zwycięzcy, 400 k. drugiemu koniowi. Dla 2-letnich koni wszystkich krajów. Meta 1000 m. Na 16 koni startowały 1. 54 k., Ant. Dreher, gn. kl. Faix (jech. Jones), 2. 49 kl., hr. Stan. Siemińskiego gn. kl. Korona. Totalizator za 10 k. 11 k.

V. Nagroda rządowa 3.400 k., z których 3000 k. ofiarowane przez ministerstwo rolnictwa zwycięzcy, 400 k. z kasy towarzystwa drugiemu koniowi. Dla 3-letnich i starszych ogierów i klaczy austro-węgierskich. Meta 2.800 m. Na 14 koni, biegle 4. 1. 53 kl., Wiktor Mautner, 3 l. gn. og. Neleus, 2. 53 kl. Ludw. Krausz, 3 l. gn. og. Paraplne, 3. 62 kl., hr. Stan. Siemińskiego, 4 l. gn. og. Waćpan. Totalizator za 10 k. 23 k.

VI. Bieg sprzedażny. Nagroda 1.800 k., z których 1.500 k. zwycięzcy, 300 k. drugiemu koniowi. Dla 3-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 1.600 m. Na 12 koni startowały 4. 1. 57 kl., Ludw. Krausz, 3 l. ciemnog. og. Rikkants, 2. nadp. hr. Orssich, 3 l. gn. og. Teuf-Teuf, 3. 60 kl., Wl. Szindler, 4 l. gn. kl. Lencia. Totalizator za 10 k. 17 k.

Nabywcy na konia nie było, chociaż żądano za zwycięzcę 4.500 k. jedynie.

VII. Wiosenne próbnie steeple-chase handicap. Panowie jeżdżą. Nagroda honorowa i 2000 k., z których 1.500 k. zwycięzcy, 300 k. drugiemu koniowi, 200 k. trzeciemu. Nagroda honorowa jeźdźców-zwycięzcy. Dla 4 l. i starszych koni. Zwycięzca w latach 1900 albo 1901 bieg

Wyciągi w Krakowie.

I dzień.

W sobotę o godz. 3 popołudniu rozpoczęły się w Krakowie wyciągi konne Towarzystwa międzynarodowego w Krakowie. Biegów było siedm.

Bieg I. Nagroda totalizatora. Bieg z płotami, panowie jeżdżą. Nagroda honorowa i 1.500 koron pierwszemu, 300 koron drugiemu, 200 kor. trzeciemu — dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 2.400 m. Z 13 koni biegle 3.

Pierwszy przybył do mety Geista 4-letni ogier gniady „Bobien“, drugi Kazimierz Ostaszewskiego 4-letni gniady ogier „Dreyfuss II“, trzeci porucznik Osbara Heissa 5-letni ogier gniady „Oculi“. Totalizator płać za 10 kor. 12 k.

Bieg II. Nagroda Krakusa 2.000 koron Handicap. Meta 1400 m. Na 19 koni biegle 9. Pierwsza przybyła Władysława Schindlera 4-letnia klacz „Ais“, drugi ze stadniny Saszszoberegh 3-letni gniady ogier „Sanjago“, trzecia gniada klacz 3-letnia Antoniego Drehera „Victress“. Totalizator za 10 k. 65.

Bieg III. Nagroda Rudawy dla 3-letnich i starszych koni z Galicji, Bukowiny, Królestwa i Rosji. Meta 1.000 m. Na 7 koni biegle 4. I Włod. Schindlera 4-letni gniady ogier „Biegunek“, II Stanisława hr. Siemińskiego 3-letnia klacz „Eriota“, III Zdzisława Zakrzewskiego 3-letnia gniada klacz „Eldorado“. Totalizator za 10 k. 15.

Bieg IV. Sprzedażny, dwuletek. Nagroda 1.800 koron dla koni wszystkich krajów. Meta 1.000 m. Z 6 koni biegle 4. I Stanisł. Ostaszewskiego gn. klacz „Co ci do tego“, II Lułwika Krausa gniady ogier „Detre“, III Stanisława hr. Siemińskiego gniady ogier „Gongo“. Totalizator za 10 kor. 50.

Bieg V. Hr. Stan. Tarnowskiego Memorial Stokes Nagroda 6 000 kor. Meta 1.400 m. Z 10 koni biegle 4. I Antoniego Drehera 3-letni gniady ogier „Timor“, II Wład. Schindlera 3-letnia gniada klacz „Mina“, III ze stadniny Saszszoberegh 3-letnia gniada klacz „Maida“. Totalizator za 10 k. 34.

Bieg VI. Nagroda austriackiego Jockey klubu 3 000 kor. dla 2-let. koni kontynentalnych z wyłączeniem francuskich. Meta 1.000 m. Z 12 koni biegle 3. I Wiktora Mauthiera z Markhof kasztanowata klacz „Graustein“, II Stan. hr. Siemińskiego gniada klacz „Zoffika“, III Mściława Zakrzewskiego gniada klacz „Epur simuvec“. Totalizator za 10 — 12.

Bieg VII. Officerskie Steaph Choise, bieg z przeszkodami. Honorowa nagroda 2.000 kor. Meta 4.000 m. Z 8 koni biegle 4. I nadpor. hr. P. Orsicha 4-let. gniady „Kontar“, II por. Konrada Gölchera 5-letni kasztan „Lucyler“, III podpułkownika Aleksandra Fleischera skarognia da klacz „Artemis“. Totalizator za 10 k. 15.

II dzień.

W niedzielę padał deszcz; tor nieco nadmokły.

I. bieg. Nagroda miasta Krakowa. Bieg z płotami Handicap. Panowie jeżdżą. Nagroda honorowa i 2000 koron, z których 1500 kor. drugiemu, 200 koron trzeciemu koniowi. Nagroda honorowa jeźdźców zwycięzcy. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Meta 2800 m. Na 13 koni startowały 4. 1) 66 1/2. P. Wlad. Schindler, 4 l. gn. kl. Gayette. 2) 66. P. Kaz Ostoja Ostaszewskiego, 4 l. gn. og. Dreyfuss. 3) 74. P. Kasp. Heist, 4 l. gn. og. Boheme. Totalizator płać za 10 kor. 15 kor.

II. Nagroda Wandy 1800 kor. z których 1500 kor., zwycięzcy 300 kor., drugiemu koniowi. Dla 2-letnich ogierów i klaczy wychowanych w Galicji, Bukowinie, Królestwie Pol. albo Rosji. Meta 1000 metrów. Na 6 koni biegalo 5. 1) 54 1/2. P. Stan. Ostoja Ostaszewskiego, gn. kl. „Co ci do tego“. 2) 54 1/2. Hr. Stan. Siemińskiego, gn. kl. „Tim a“. Jechał amer. dżokej Ross, tegoż gniada klacz „Elle se gobe“. Totalizator za 10 kor. 20 kor., za 100 kor

z przeszkodami (steeple-chase) albo z plotami, wartości najmniej 3.900 k. wyplacony. Meta 4000 m. Na 10 koni, startowały 3. 1. 65 kl., Kasp. Geist 5, l. gn. kl. Reszées (jechał C. Kraus), 2. 69 kl., rotn. Wlad. Kündl (3 p. ul.), 6 l. gn. kl. Belle Hélène (jechał br. Eltz), 3. 63 kl., Wl. Schindler, 4 l. gn. kl. Lencia (jechał p. Trzanske).

Totalizator za 10 k. 36 k. Przez cały czas padał deszcz. Publiczność zebrana licznie.

Rozprawa Eugenjusza Nowickiego.

Lwów 17 czerwca. Rozpisana tylko na jeden dzień rozprawa Eugenjusza Nowickiego (lat 50), oskarżonego o zbrodnię sprzeniewierzenia pieniędzy, które ów inkasował jako komisarz manipulacyjny magistratu, rozpoczęła się dziś rano o godz. 9 przed ławą przysięgłych.

Zasiadają na niej pp. Müller (dzierżawca folwarku), Schacht (właściciel dóbr), Lech (właściciel), Hoppen (dyrektor banku), Haut (właściciel dóbr), Parachowski (właściciel realności), Dyszkiewicz (właściciel realności), Schreier (wł. dóbr), Gedrojc (wł. dóbr), Bartmański (rzędnik banku), Robotycki (wł. realności), Kintzi (dzierżawca dóbr).

Do rozprawy wezwany tylko jeden świadek: sekretarz magistratu Zawistowski. Przewodniczący radca Jasiński, oskarża zast. prokuratora Schneider, broni obwinionego dr. Dwernicki.

Zainteresowanie wśród publiczności, która zajęła ławkę audytorjum, ogromne. Przebiegowi rozprawy przysłuchują się ci ludzie z niesłychanym skupieniem i namiętną ciekawością.

Odczytany akt oskarżenia zarzuca Nowickiemu sprzeniewierzenie łącznej kwoty 4532 k. 69 h. Z tego 2607 k. pochodzi z nieoddanych kasie miejskiej pobranych czynszów z „Boulardówki”, której obwiniony był administratorem, dalej 1004 k. z taks obywatelskich i na dekryty, nadto pożytki: 521 k., 192 k. i 208 k. z pieniędzy składkowych „Czerwonego krzyża” i kwot, nadanych do przysięgi z komisarzów. Akt oskarżenia krótki i tylko 8 stron treści liczący, zaznacza, że oprócz pieniędzy, sprzeniewierzonych z „Boulardówki”, wszystkie inne pożytki zostały w kwitnieju br. pokryte. Prokurator obwinia w tym akcie posiadającego, iż „trwonil pieniądze po restauracjach, kawiarniach, urządził kosztowne wycieczki na rowerach i utrzymywał stosunki miłosne z dziewczętami”, poczem kończy moralną uwagą, iż Nowicki, „mając żonę i dzieci”, nie powinien był takiego życia prowadzić, że „więc nie bieda i nędza, ale chęć nadzwyczajnych zabaw i rozrywk popchnęły go na drogę zbrodni”.

Nowicki przysłuchuje się odczytawanemu aktowi oskarżenia z widocznym przygnębieniem. Twarz mu ogromnie, skutkiem trosk i zmartwień, zeszczupiała, włos posiwiał, a cała postać przygarbiła się jakos i wynędzniała. Ubrany jest już nie w czarną, w której zwykło go się widywać, ale w szablony, trochę za szeroki surdut, w którym się porusza ciężko i niezgrabnie.

Wezwany przez przewodniczącego do oświadczenia się na treść aktu oskarżenia, zeznaje Nowicki glosem zbolalym, cichym i bardzo zaintrygowanym i trzyma w ręku białą chustkę, którą sobie wciąż usta obciera. Przynajmniej, że pobierał dla swej korzyści wymienione przez akt oskarżenia pieniądze, ale prosi o wyrozumiałość dla siebie ze względu na okoliczności, że go do tego zmusiała bieda i różne okoliczności. Dawnie, gdy był w komisaryjacie i w biurze egzekucyjnym, inkasował na swe ręce nieraz 1.000 zł., a jednak nigdy ani centa z tego nie zdefrudował. Zmuszony go do sprzeniewierzenia dopiero nieszczęście. Raz (było to przed czterema laty) niósł przy sobie około 400 zł., pobranych od lokatorów z Boulardówki. Wracal z zebrania na Strzelciny. Był chory bardzo, głowa bolała go strasznie, więc wstąpił do kawiarni Janowicza, ażeby napić się herbaty gorącej i napił się bardzo monej wódki. Zabrał więc trochę ze znajomych, co zapłacił, a w rezultacie pieniądze gdzieś się zapodziały. Musiał je zgubić. Zgubioną kwotę pokrył sztucznie z innych pieniędzy i odtąd zaczęło się systematyczne „latanie jednego drugiemu”. Przyszły kłopoty finansowe, wydatki do domowe itd. Brnął coraz dalej, aż wreszcie znalazł się nad przepaścią.

W rezultacie, dnia 19 lutego b. r. wyjechał do Ameryki. Reszta wiadoma. Przytrzymał go w Hamburgu dnia 24 lutego b. r. i odstawiono go z powrotem do Lwowa. Kolejno potem wyjaśnia obwiniony, w jaki sposób poszczególne pozycje pieniężne zostały zdefrudowane.

Zapytany, czemu tak kosztowną wycieczkę przedsięwziął na rowerach do Pesztu, tłumaczy się, że wycieczka nie była kosztowna, a potem, że obiecał zrobić taką przemyślną synowi i że musiał słowo dotrzymać.

Przechy słowoczo odczytanym zeznaniom p. Ludwika Webersfelda, z których wynika, że przed wyjazdem na tę wycieczkę wydał kilkadziesiąt na same rowery a conto większej pożyczki, jaką zamierzał zaciągnąć.

W tem miejscu zarządono krótką przerwę. Po przerwie zeznaje Nowicki dalej. Kategorycznie zaprzecza temu, jakoby jakieś „miłosne stosunki utrzymywał z dziewczętami”. Przynajmniej że był tylko z jednym domem, którego był opiekunem. List jakiegś Dąbrowskiej był listem jego pupilki.

Następuje szereg pytań, zadawanych obwinionemu przez wotantów i prokuratora na temat owej zguby 400 zł. Okoliczności, dlaczego tak dużą kwotę, jak 400 zł. nosił przez kilka dni przy sobie i jej nie oddał do kasy tłumaczy tem, że „nieraz trudno jest w przysięgiem zwrócić pieniądze”, bo trzeba było wystawić asygnaty, chodzić, czekać itd. Rzecz się przeciągnęła a tymczasem podsądny pieniądze zgubił.

Podsądny wciąż upiera się przytem, że był bardzo skromnie i nigdy żadnych stosunków miłosnych nie utrzymywał. Do restauracji i kawiarni chodził jedynie przynosić i zmuszony do tego przez znajomych.

Prok.: (do podsądnego). Wie pan co, tu jest w aktach pewien obscywny list, który dokładnie informuje o rodzaju pańskiego stosunku z pewną osobą. Niech pan się przyzna dobrowolnie do tego stosunku, a ja zrzeknę się zupełnie jego odczytania. Po co mam kompromitować tu w sali pana i „tę osobę”. Więc przynajmniej się pan do tego stosunku, czy nie?

Osk. (przynębiony): Przynajmniej... Prok.: Dużo pana kosztował ten stosunek? Osk.: Nic mnie zupełnie nie kosztował, Bogiem się świadcze, że nie... Prok.: Ale co pan gada... Osk.: Czasem pożyczalem jej 10 lub 20 guldenów.

Następuje kilka pytań, zadanych obwinionemu przez obrońcę, mających na celu wykazanie, że Nowicki raz zgubiwszy ową kwotę 400 zł., działał już potem w zbrodni sprzeniewierzenia pod przymusem moralnym. Obrońca żąda zaprotokolowania tych pytań. Zeznaje świadek p. Zawistowski, sekretarz biura prezydjalnego w magistracie. Określa on jakoś i rodzaj sprzeniewierzeń, dokonanych przez Nowickiego i objaśnia, jakie obowiązki ciążyły na obwinionym, jako komisarzu manipulacyjnym, urzędującym w przysięgiem magistratu i w jaki sposób defraudacja była popełniona.

Opowiada dalej, w jaki sposób po otrzymaniu z Hamburga alarmującego telegramu o przyrzuceniu Nowickiego zbadano jakoś i wysokość zdefrudowanych przez obwinionego kwot. Zostaje skonstatowane, że oprócz Boulardówki reszta pozycji wymienionych została pokryta... Przew. Proszę pana, więc te pieniądze zostały złożone już na pańskie ręce w celu pokrycia owych pozycji. Kto je złożył? Św. (w kłopotie) milczy... Przew. (z pospiechem) to już nie pytam „kto”, tylko czy pieniądze faktycznie złożono?... Osk. Tak... była osoba, która je rzeczywiście złożyła...

Radca Sobotnicki. Czy to prawda, że w tym Magistracie, gdy się któryś z urzędników zgłosi z większą kwotą, to nieraz nie chcą tych pieniędzy odebrać... Św. To prawda... Ja sam nieraz dwa i trzy dni muszę nosić pieniądze jakieś przy sobie, zanim je kasa odbierze. Są już takie formalności... (Sensacja w sali).

Przewodniczący odczytuje szereg zeznań urzędników Magistratu, przysłuchiwanych jako świadków. Po odczytaniu tych zeznań i szeregu protokołów, zamknął przewodniczący o godzinie pół do 1 postępowanie dowodowe, poczem przystąpiono do ustalenia pytań. Postawione są dwa pytania główne, oba w kierunku sprzeniewierzenia. Pierwsze dotyczy sprzeniewierzeń Nowickiego, jako urzędnika magistratu, drugie jako administratora „Boulardówki”.

O godzinie 1 przewodniczący odczytał rozprawę do godz 4 po poł. — Wieczorem zapadnie wyrok.

Rozprawa Thumena.

Lwów 17 czerwca. (Drugi dzień rozprawy.)

W sobotę po południu przysłuchano cały szereg świadków. W pierwszym rzędzie zeznawali ci, od których oskarżony Thumen pobierał kaucję i nie odesłał ich do Wiednia, lecz — jak twierdzi akt oskarżenia — wydał na swoje cele, a — jak twierdzi oskarżony — na koszt organizacji filji lwowskiej.

Świadek woźny Łomnyczuk wbrew twierdzeniom bar. Kalbermatena utrzymuje, że centralna dyrekcja w Wiedniu wiedziała, iż Thumen popierał od funkcjonariuszy „Unji” kaucję, gdyż sam zanosił skopiowany przez siebie list, domagający się od dyrekcji wydania dla niego kaucji.

Świadek des Loges, burmistrz m. Suczawy, poseł na sejm bukowiński, jenerałny reprezentant „Unji” na Bukowinę, opowiedział historyj przyjęcia swego przez Thumena, zastrzegając się z góry, że obojętnie z nim wcale sprawy nie traktował, lecz widział w nim tylko reprezentanta „Unji”, z którą zawierał kontrakt o objęcie agencji. O naruszeniu kaucji przez Thumena dowiedział się od Stillera, ale uspokoił go co do tej sprawy sam br. Kalbermaten wówczas, kiedy to innych co do tego uspokajał.

Świadek o centralnej dyrekcji „Unji” wyraża się bardzo niechętnie. Nie chciała np. wynagradzać szkód assekurowanych tak, że świadek musiał to czynić na własny rachunek. Wogóle twierdzi, że w centralnej dyrekcji wszystko szło tak, iż świadek nie mógł tego zrozumieć, pomimo, że ma rutynę w tego rodzaju interesach.

Z zeznań pani Pieńczykowskiej, matki jednego z agentów, której przepado 1540 koron, danych na kaucję dla syna, ważnym jest ten szczegół, że Thumen odradzał jej złożenia tej sumy, twierząc, iż interes ten jest dla jej syna odpowiednim.

Wszyscy ci świadkowie zgodnie oświadczają, że o zwrot kaucji nie mają żadnych pretensyj do Thumena, lecz do „Unji”, co za każdym razem komunikuje przew. Kalbermatenowi, a ten z rezygnacją przyjmuje to do wiadomości.

Wielkie wrażenie sprawili zeznania świadka Witcza. Miał on być generalnym agentem dla wschodniej Galicji w kaucji 4000 koron. W kontrakcie uwidocznione było, że z tej kaucji 3000 koron ma być przeznaczona dla celów organizacyjny nowej agencji. On się na to zgodził, bo i tak kwotę tę miała mu wrócić dyrekcja w Wiedniu. Zanim wprowadził w życie nową agencję, był św. w biurze u Thumena. Nieprawidłowości żadnych nie widział w biurze, owszem był porządek, były książki. Thumen nie był rozrzucony, lecz skromnie. Pierwszy był w biurze, a ostatni wychodził. Praca dla wszystkich była przetrzącana, nawet w niedzielę pracowano. Dyrekcja wiedeńska wiedziała, że Thum. popierał kaucję. Urzędnik z Wiednia Homa sam raz wobec woźnego i innych mówił, że Thumen ma prawo kaucję pobierać, że za wszystko, co Thumen robi, jest odpowiedzialną dyrekcja. Homa powiedział wobec świadków, że wiedeńska dyrekcja wiedziała o pobieranych przez Thumena kaucjach.

Sensację wywołały dalsze zeznania świadka. Na pytanie obwinionego odpowiedział, że prowadził kilka książek rachunkowych, do jednej z zapisywał wszystkie wydatki. Książki te, jak również i police zabrano do Wiednia.

Ostatnim był przysłuchany dr. Starczyński. Zaznacza, że nigdy nie był ani członkiem Rady nadzorczej, ani syndykiem Unji. Po zasuspendowaniu Thumena, no prosby bar. Kalbermatena podjął się zupełnie bezinteresownie uporządkowania biura, ale nie zastał już w niem książek i nie wie, gdzie się podziały.

Żal mu było tych ludzi, którzy złożyli kaucję i stracili pieniądze i pisał do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

W tym celu przyszedł do Wiednia obszerny list, aby kaucję dyrekcja wypłaciła lub bodaj poręczyła, ale odpowiedziano mu, że nie uczynią tego. Oddał więc całą sprawę sądowi. Na tem rozprawę odroczone do wtorku.

Zamordowanie Dagny Przybyszewskiej.

O strasznej tragedji w Tyflisie, jaka rozegrała się między żoną p. Stanisława Przybyszewskiego, a Władysławem Emerykiem, dochodzą obecnie bliższe szczegóły. W dzienniku *Kawka* czytamy:

W Tyflisie oddawna zamieszkiwał szlachcic, pochodzący z gub. warszawskiej, Władysław Emeryk. Mieszkał w „Grand Hotelu”.

Przed miesiącem Emeryk wyjechał do Warszawy, skąd powrócił po paru tygodniach nieobecności z jakąś damą i jej dzieckiem, chłopczykiem pięcioletnim.

Emeryk nazywał damę siostrą i umieścił ją w sąsiednim pokoju (Nr. 4), nie składając żadnych jej dowodów osobistych. Obecnie dopiero okazało się, że była to Dagna Przybyszewska, pochodząca norweskiego, żona literata.

W ów nieszczęsny dzień 6-go czerwca Emeryk wyprowadził chłopca z pokoju matki, pocalował go i umieścił pod Nr. 5 u znajomego, sam zaś powrócił do Przybyszewskiej i zamknął drzwi.

Wkrótce w pokoju tym rozległy się dwa jeden po drugim wystrzały. Kiedy wylamano drzwi, policja ujrzała dwa trupy: na łóżku leżała w ubraniu w kałuży krwi ofiara zabójstwa, Przybyszewska z raną w głowie; przy łóżku na dywaniku spoczywał Emeryk bez znaku życia; z ust sączyła się krew.

W niezależnej notatce Emeryk pisze, że zabił żonę znanego pisarza polskiego, Dagnę Przybyszewską i sam pozabawił się życia; prosi aby nie doszukiwano się przyczyn i niktgo nie oskarżano. Jednocześnie Emeryk prosi, aby nie otwierano innych listów, zaadresowanych do jego krewnych, do męża zabitej itd.

Listy te były napisane widocznie w przeddzień zbrodni, z rana.

Oba ciała złożono w teatrze anatomicznym przy szpitalu Michałowskiem.

Z innych dzienników tyfliskich dodajemy jeszcze szczegóły następujące: Wypadek zdarzył się o godzinie 1-szej min. 20 popołudniu.

Przybyszewska miała lat 33, Emeryk 21. Emeryk miał ranę w lewej skroni, Przybyszewska w tylnej części głowy.

Notatka Emeryka brzmiała dosłownie: Zabijam Dagnę Przybyszewską z całą przytomnością umysłu; o to, co się stało, proszę nikogo nie obwiniać; przyczyn nie trzeba dotykać, bo je trudno wiedzieć. Proszę moich listów zostawionych na stole, nie otwierać, choćby dlatego, że dla was panowie, niema tam zgola nie ciekawego. Pani Dagna Przybyszewska rodem z Norwegji, jest żoną znanego pisarza polskiego, Stanisława Przybyszewskiego, ma lat 33. Władysław Emeryk.

Prócz tego listu, na stole znalezione wiele listów do krewnych i znajomych, oraz do p. Z. Przemyskiego, redaktora *Chimery*, której p. Przybyszewski jest współpracownikiem.

Oprócz ubrania, bielizny i papierów, znaleziono gotówkę rubli 6.

Poziomki ze Śmietaną.

(Obrasek z chwili.) Co szkodzi poziomkom?... Chór gospodyn naszych odpowiada jednogłośnie śmietaną, ale nie śmietana jako taka, bo ta jest zawsze jedyna do poziomka, ale ta śmietana, którą sprzedają przedmiejskie „baby” u nas na rynku.

Mówi żona do męża: — Widzisz kochanie, dostałbyś był dziś, zamiast leguminy poziomki ze śmietaną, ale trudno... Nie można wprost na naszym rynku dostać mojej śmietany. — Ta, którą przynoszą kobiety pod ratusz jest jedna w drugą fałszowana. Coż poradzę...

Pan domu mruży jakieś ciche przekleństwo pod drgającym nerwowo wąsami. Wracal z biura po pod ratusz, widział tam tyle „króbek” dzbanuszków i garnuszków czerwiejących się poziomkami. Tyle ich było, a on się musi obejść smakiem. I to dla głupiej śmietany...

Wola więc Marysie kucharkę na indagację Wchodzi zastraszona, myśląc, że może wykryły się jej nieczyste manipulacje z „koszykiem”. Zaatakowana o śmietanę odzyskuje w jednej chwili równowagę i wyjaśnia: — Ta co proszę pana, nie dostanie na rynku dobrej, ale co mówię dobrej prawdziwej śmietany, żeby człowiek nogi schodził. Co skosztuje mąka rozbietana na słodkiem mleku. Mam kupić?... Albo mam kupić?... Kupię, postawię w kuchni na oknie i co mam za pół godziny?... Klej czy jakieś szkaradzeństwo. I jakże podać panu takie paskudztwo?... Pan domu przekonywuje się, że Marysia, kucharka, ma dobre serce, że dba o państwo i że nie podałaby mu paskudztwa. Ale jej jeszcze nie zupełnie wierzy. Interpeluje żonę z nachmurzonymi brwiami. I oto co mu rozkosna gospośnia w trochę brudnym szlafroczku tym od kuchni, odpowiada: — Marysia ma rację. To, co mówię jest święta prawda. Baby się zmówiły i ani jedna nie przyniesie rzetelnej śmietany. Już sama wybiebrałam się parę razy na rynek. I co przyniosę do domu; klej ze słodkiem mlekiem, imitujący śmietanę... Jeszcze się potem Marysia śmieje po kątach ze mnie.

Marysia protestuje przeciw takiemu twierdzeniu a pan domu, wciąż politywany za-uwaga: — A przecież macie tam na rynku stażnika miejskiego, co może te baby pociągnąć do odpowiedzialności. Macie chemika w ratuszu, czekającego na sposobność „urzędowania” jak

kania na deszcz. Czemu nie robicie użytku z władzy?... Twarz pani odmu i Marysi przybiera wyraz najwyższego rozbawienia. — Mój złoty — mówi pieszczota w wymiętym nieco szlafroku — nie mów rzeczy, na której się nie znasz. Ty myślisz, że ten twój jakiś pan strażnik miejski, co się kręci po rynku, jest od śmietany? Najpierw rzadko go kto uchwyli, potem pacholek ten zna się z „babami” jak kum i co najwięcej czepia się ich o „stolikowe”. Zaczepisz go o śmietanę — wzruszy ramionami i powie: a mnie co do śmietany?... Wykreśli się na pięcie i zniknie. Chemik miejski?... Także coś... zawsze zajęty „czemś bardzo ważnym i niecierpiącym zwłoki”... Ktoby tam z pomocą u nich co poradził. Ot... zrezygnuj złoty z poziomka ze śmietaną...

Pan domu nie znajduje odpowiedzi. Mruczy coś jeszcze przez chwilę, poczem chwytając kapelusz i szybko oddala się w kierunku Czudzka, ażeby tam koniecznie zjeść poziomki ze śmietaną i stanąć w ten sposób na wysokości sezonowej chwili. Emoin

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Cesarz w Czechach Praga 17 czerwca. Dziś o godzinie 6 rano wyjechał cesarz do Teresina (Theresienstadt). Ponieważ monarcha wyprosił sobie wszelkie oficjalne pozegnania, zjawili się na dworcu tylko najwyżsi dygnitarze i burmistrz Sr. W towarzystwie cesarza pojechali dr. Koerber, ministrowie Hartel i Rezek. Cesarz odjeżdżając dziękował Srbovi za serdeczną i piękne przyjęcie, jakiego doznał w Pradze.

Praga 17 czerwca. Mieszkańcy w Czechach poddani rosyjscy, serbscy, bułgarscy, i belgijscy wręczyli wczoraj namiestnikowi hr. Coudenhove pismo w języku francuskim, zawierające hold dla cesarza z okazji jego obecności w Czechach.

Liberetz 17 czerwca. W przeciwieństwie do burmistrza m. Pragi, który omijał wszystkie narodowe drażliwości, burmistrz m. Litomierzyc p. Funke w każdej swej przemowie podnosił niemiecki charakter miasta Litomierzyc.

Cesarz zaprosił p. Fungo, aby mu towarzyszył w podróży do Ausgu.

Bójki robotnicze. Paryż 17 czerwca. W okręgu górniczym Grenobli, gdzie zatrudnionych jest wielu włoskich robotników, przyszło do bójki między nimi a Francuzami, przyczem Włosi zaszyteliwali jednego Francuza. Z tego powodu wyjeżdżali robotnicy Francuzi Włochów i ich mieszkań. Kilkuset Włochów musiało uchodzić z Motte d'Avellant i schronić się do Grenobli. Robotnicy francuscy domagają się zupełnego usunięcia wszystkich robotników włoskich i będą strajkować, dopóki nie docekają się spełnienia żądań.

Z parlamentu angielskiego. Londyn 17 czerwca. W izbie gmin dep. O'Kelly zapytuje, czy pozostawienie przez Niemcy swej załogi w Szangaju, zgadza się z postanowieniami angielsko-niemieckiej umowy, a jeżeli nie, czy rząd angielski zamierza wezwać Niemców do cofnięcia wojsk z obrębu angielskiej sfery wpływów. — Lord Cranbourne odpowiada, że umowa angielsko-niemiecka miała na celu zabezpieczyć wszystkim narodom swobodę handlu na rzekach i wybrzeżach chińskich i nie stoi w żadnym związku z treścią interpelacji O'Kellygo.

Szykany pruskie. Poznań 17 czerwca. Wiece polski zapowiedziany w Buku na wczorajszą niedzielę został przez policję zakazany.

W motywach rozporządzenia policyjnego powiedziano jedynie, że zakaz jest konieczny ze względu na bezpieczeństwo ogólne.

Poznań 17 czerwca. Donoszą tu z Ostrowa, że kilku gimnazjastom polskim, wyłączonym początkowo od egzaminów, obecnie pozwolono je zdawać, ponieważ śledztwo w sprawie tajnych związków nie wykryło co do nich żadnej winy.

Słowa Czertkowa. Petersburg 17 czerwca. Korespondent gazety *Nowoje Wremia* p. Aleksejewicz, z powodu niezgodnych z prawdą wiadomości, umieszczonych w galicjskich dziennikach o rozmowie Czertkowa, podaje w autentycznym brzmieniu słowa wte dywidowane. Czertkow zażytał: „A jak panowie postępujecie w tym razie, gdy zwrócić się do was rodzice nie władający językiem rosyjskim?”. Odpowiedź brzmiała: „Tyle znamy język polski, że ich rozumiemy, a oni nas także rozumieją”.

Morderca śp. Wołodkowiczowej. Odessa 17 czerwca. Matyszewa, morderca śp. Zofji Wołodkowiczowej, skazano na dożywotnie ciężkie roboty. Osobno stanie on jeszcze przed sądem za usiłowane zamordowanie żandarma na stacji Kodym.

Kraków 17 czerwca. Delegatem nauczycielstwa krakowskiego do Rady szkolnej okręgowej wybrany został dyrektor Julian Maciołowski 86 głosami; przeciwny kandydat p. Wacigę otrzymał 72 głosów.

Poznań 17 czerwca. Wracają tu z Westfalji znaczne partie robotników polskich z różnych okolic kraju, ponieważ wskutek zastoju w niemieckim przemyśle, większa część wychodźców nie mogła wcale dostać pracy w głębi Niemiec.

Ostatnie wiadomości.

Nieszczęśliwy wypadek. Z Wiednia telegrafują nam: Wczoraj na Praterstern spadła elektryczna lampa łukowa na pewnego kantorystę, wracającego z Prateru. Druty omotały nieszczęśliwego człowieka i poparzyły go ciężko. Osoby, które popisywały mu z pomocą, doznały również obrażeń. Kantorystę bardzo ciężko poranionego przewieziono do szpitala. Wśród publiczności wypadek ten wywołał wielką panikę.

Brzydota uwalnia od służby wojskowej ale — we Francji, jak dotychczas. W Nimes zdarzył się bowiem następujący wypadek: Przed komisją asenterunkową stanął rosty, sinie zbudowany popi-

sowy, ze stanu włociańskiego, którego matka przyroda obdarzyła jednak tak fenomenalną brzydota, że na widok biednego wieśniaka, cała komisja w najwyższym zdumieniu formalnie omielała. Potem był buch poważny areopag śmiechem, a rezultat był taki, że wszyscy poszli za zdaniem przewodniczącego im generała, iż mianowicie niepodobniostwo przyjął do szeregów wojskowych rekruta, na którego widok cały pluton, cała kompania, ha! cały nawet pułk ryczałby niezawodnie ze śmiechu — i brzydala uwolniono raz na zawsze od powinności wojskowej.

Dział ekonomiczny.

Wiedni 17 czerwca. (Gielda slobodowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Papiery na wzięcie od — do —, na maj-czerwiec od 8 08 do 8 13 na jesień od 8 50 do 8 55, na maj-czerwiec od 7 97 do 8 08; na jesień od 7 29 do 7 30 kutyryza na maj-czerwiec od 5 69 do 5 70, na czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od 5 72 do 5 73, na sierpień-wrzesień od — do —, na wrzesień-październik od 7 92 do 7 93; owies na wiosnę od — do —, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od 6 64 do 6 65; rzepak na styczeń-luty od — do —, na sierpień-wrzesień od 13 55 do 13 65; olej rzepakowy na kwiecień-maj od — do —, na wrzesień-grudzień od — do —. Tendencja słaba.

Budapeszt 17 czerwca. (Gielda slobodowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogr.). Papiery na czerwiec od — do —, na październik od 8 20 do 8 21; tyto na październik od 6 99 do 7 02; owies na październik od 6 32 do 6 33; kukurydza na czerwiec od — do —, na lipiec od 5 48 do 5 49, na maj (1902) od 5 20 do 5 21; rzepak na sierpień od 13 15 do 13 25. Oferty na pensje liczne. Chęć kupna słaba. Usposobienie słabe.

Wiedni 17 czerwca. (Gielda południowa godzina 12 m. 30). Markt 117-52, Renta majowa 98-50, Weg. renta koronowa 93-90, Akcje austr. zakł. kred. 665-55, Akcje weg. zakł. kred. 669-—, Akcje Anglobanku 277-50, Akcje Unionbanku 556-—, Akcje Bankveruina 476-50, Akcje Länderbanku 411-50, Akcje kolei państw. 663-—, Lombardy 105-—, Akcje kolei Elbethal 496-—, Akcje fabryki broni —, Akcje tytoniowe —, Akcje Alpy 462-50, Akcje Rima Muranji 481-—, Akcje praskiego Tow. żel. —, Losy tureckie 106-—, Ruble 253-50.

Berlin 17 czerwca. (Gielda poranna). Akcje kredytowe 209-—, Tow. dyskontowe 178-0.

TEATR MIĘSKI WE LWOWIE.

W poniedziałek o godzinie w pół do 8 wieczorem. MANRU

opera w 3 aktach, słowa Alfreda Nossiga; muzyka I. J. Paderewskiego.

OSOBY: p. A. Bandrowski pni Ruszkowska pni Kasprowska pni Szymanski pna Strassern p Jeromin p. Paszkowski pna Schuppówna

Przyjechali do Lwowa.

HOTEL GEORGE. Hr. A. Skrzyński z Zagórzan. Hr. A. Wodziecki z Krakowa. Hr. Z. Tarnawski z Dzikowa. Br. J. Konopka z Brnia. A. Gorayski z Morderówi W. Niementowski ze Zbara. Pułk. A. Frasz z Wiednia. Dr. N. Apfel z Drohobycza. K. Horodyska z Zablina. Dr. Radziński z Mikosiejowa. Ks. F. Starowiejski z Krakowa. A. Franz z Mecu. H. Viller z Bukowiny F. Rosenberg z Frankfurtu. L. Horodyski z Probusznej. B. Pawlikiewicz z Warszawy. W. Krasnopolski z Lataca. M. Sawicka z Warszawy. M. Brykczynski z Paecykowa.

HOTEL IMPERIAL (ul. Trzeciego Maja l. 3, pierwszorzędny hotel, kawiarnia i restauracja). W. Górski z Polan. W. Janowski z Drohobycza. L. Radwański z Krakowa. K. Walaszkiewicz z Podhajec. Sef. Stękowski z Wojsławia. R. Best z Radowic. R. Rad-eki z Rzepienika. S. Heffmann, J. Kollern z Stanisławowa. R. Hall z Tarnopola. P. Górski z Krakowa. Hr. St. Jabłonowski z Popowie. M. Krzysztofowicz z Zaluca. Ks. Puzyra z Narola. W. Grabscheid z Wiednia. Hr. K. Dzieduszycki z Sichewa. H. J. Męciński z Partynia. E. Zagórski z Koloziędówki. K. Czeż z Bierzanowa. W. Sruszkiewicz z Wiednia. W. Daniel z Jass. P. Hubka z Kolbuszowej

Lecznica Dra A. Tarnawskiego w Kussowie za Kołomyją

stacja kolei Zabłotów już otwarta. Środkii lecznicze: leczenia wodą i inne fizykalno-dyetyczne.

Handel herbaty i kawy EDMUNDA RIEDLA

we Lwowie, plac Marjański 1. 10. poleca HERBATY ZBIORU MAJOWEGO bezpośrednio z Chin sprowadzoną...

Wodociągi centralne ogrzewanie urzędu Biuro techniczne fabryki maszyny „PERKUN”

Zakład wodoleczniczy Dra Chramca w Zakopanem w Tatrach (stacja kolei).

Bielizny męskiej ze znakami i fabrykami: Główny skład Stanisław Gabriel

Hrebenów stacja klimatyczna w Karpatach, idealnie zdrowa i piękna.

Przedostatni tydzień! Główna wygrana wartości 30.000. Losy Concordia po 1 koronie

Na sezon zabawowy! Kregle, Kule z drzewa li-gnum sanctum, Kregielale wiązane...

Wódka Felisa... HOPPEN... Wódka Felisa... HOPPEN...

Artur Bartosz przedtem Karol Christianus Lwów, pl. Marjański 7, obok Szkołowa

Porcelany, Szkła, Srebra chińskiego itd. Pierwsza i jedyna tego rodzaju firma w Galicji...

Garnitury na licker, piwo i wino. Garnitury na ocet i oliwę, różne...

Czereśnie „Herz” wielkie, trwałe 5 kl. w pacz. pocz. K. 3-50

Józef Iwanicki HANDEL MASZYN DO SZYCIA Lwów, Hotel Zorza.

Wydawca: Józef Iwanicki. Sprzedaż, naprawa i oprawa maszyn do szycia...

Niezawodne środki przeciw molom i owadom! Nefitalin, Kamfor, Antymol...

Pociągi kolejowe od 1 maja 1901. Podług zegara środkowo-europejskiego.

Table with columns: Przychodzą do Lwowa, Odchodzą ze Lwowa, rano, przed poł., popol., wiecz., noc. Lists train routes and times.

Poręgi popiesze oznaczone * - Czas środkowo-europejski jest późniejszy o 36 minut od czasu lwowskiego...

Woda krościeńska ze źródła Stefana naturalna szczywa alkaliczno-słona

Mydło kosmetyczne przeciw plogom i opaleniu, cena 1 kor. 20 h. 663 JAN IHNATOWICZ

Zakład wodoleczniczy Dra Kłaczewskiego w Szczawnicy otwarty!

A. Thierry'ego prawdziwa maść centyfoliowa jest wspaniałą maselą narywającą...

Dra Fryderyka Langela balsam brzozy. Już sam sok roślinny pływający z drzozy...

Wody Mineralne ŹROBŁA RZADOWE VICHY CELESTINS GRANDE-GRILLE, HOPITAL

SANTAL MIDY P. MIDY, apt. karza w Paryżu UPOWAŻNIONE W ROSSYI

Na gorącą porę roku! Aparaty do robienia wody sodowej, Kwas winny i sode, Sokli owocowa...

J. Friedrich i A. Beacock Lwów, ul. Hetmańska 1. 4.

BLUZKI damskie batystowe, zefrowe, kratonowe-pikowe...

TUTKI ze specjalnej bibulki 536 „Abadie” powstrzymuje uszczelnienie

Do odświeżania i konserwowania leśnych buczków poleca O. T. WINKLERA Syn

Odżywianie sił TROPON środek podniecający apetyt i nadzwyczaj pożywny

LEONARD SOLECKI we LWOWIE, ul. Bateria 2 Poleca znakomite KAWĘ...

O. T. WINKLERA Syn we Lwowie Rynek liczba 28

Farby Lakierzy Pędzle i szczotki. Wzory i Cenniki do dyspozycji.

„Courir” slyano 1901 tegoroczne wyborne i trwałe konstrukcji...

Tylko 18 k. kosztuje ręczna maszyna Szyje każdy materiał

M. RUNDKIN Wien IX, Berggasse 3.